

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

กวด. ๖๕๕
วันที่ ๙ ต.ค. ๖๘
เวลา ๑.๕๑

สลด. (eMail)
ส่ง : กวด.
รับที่ : ๘9741/68

9 ต.ค. 2568 เวลา 17.06 น.

ที่ สข.สย. ๑๓๓๖ /๒๕๖๘

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนและท้องถิ่น
เป็นศูนย์กลาง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน
และท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง จำนวน ๑ ฉบับ
๓. เอกสารภาคผนวก บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อน
นโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติฯ จำนวน ๑ ฉบับ
๔. QR code ของเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๓ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) ขอเสนอเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อน
นโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนและท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเห็นชอบ
ให้ข้อเสนอดังกล่าวเป็นวาระแห่งชาติ พร้อมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการตาม
ภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป อันเป็นการดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ (๒) กำหนดให้ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) มีหน้าที่เสนอแนะหรือ
ให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ ด้านสุขภาพ และติดตามผลการดำเนินงาน
ตามที่ได้เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาดังกล่าว พร้อมทั้งเปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย มาตรา ๒๕ (๓) และ (๔)
กำหนดให้ คสช. สนับสนุนในการจัดให้มีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ สมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ หรือสมัชชาสุขภาพ
เฉพาะประเด็น และจัดให้มีหรือส่งเสริมสนับสนุนให้มีกระบวนการในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพ
เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย โดยข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนนโยบาย
สาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนและท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางนี้สอดคล้องกับมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ
ครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๔ มติ ๓ การจัดการภัยพิบัติธรรมชาติโดยชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง และมติที่ประชุม
สหประชาชาติ ว่าด้วยการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ ครั้งที่ ๓ ณ เมืองเซนได ประเทศญี่ปุ่น ที่มีมติรับรอง
แนวทางการจัดการภัยพิบัติระดับโลก Post-2015 Framework for Disaster Risk Reduction เพื่อใช้เป็น
กรอบการดำเนินงานระยะเวลา ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๓) และมีปฏิญญาเซนได (Sendai Declaration)
ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกที่ร่วมสนับสนุนการดำเนินการตามกรอบดังกล่าว รวมทั้งต้องดำเนินการตาม
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ข้อที่ ๑๓ ที่ระบุ
เรื่องดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ (๒) กำหนดให้ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติมีหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและ ยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพและติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาดังกล่าวพร้อมทั้ง เปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย

๑.๒ มาตรา ๔๐ วรรคสอง ในกรณีที่สมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นมีข้อเสนอให้ หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติ หรือนำไปพิจารณาประกอบในการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ ให้เสนอต่อคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้บรรลุผลตามควรแก่กรณีต่อไป

๑.๓ มาตรา ๓ วรรค ๗ นิยาม “สมัชชาสุขภาพ” หมายถึง “กระบวนการที่ให้ประชาชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้ร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้อย่างสมานฉันท์ เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะ นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพหรือความมีสุขภาพของประชาชน โดยจัดให้มีการประชุมอย่างเป็นระบบและ อย่างมีส่วนร่วม” มาตรา ๒๕ (๓) และ (๔) กำหนดให้ คสช. สนับสนุนในการจัดให้มีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ สมัชชาสุขภาพพื้นที่ หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น และจัดให้มีหรือส่งเสริมสนับสนุนให้มีกระบวนการในการ พัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพเพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

๑.๔ จากการติดตามสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน พบว่า ภัยพิบัติได้ส่ง ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม ในระดับโลก ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีภัยพิบัติธรรมชาติเกิดขึ้น จำนวน ๓๙๙ ครั้ง มีผู้เสียชีวิต ๘๖,๔๗๓ ราย ส่งผลกระทบต่อผู้คน ๙๓.๑ ล้านคน และเกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจสูงถึง ๒๐๒.๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แม้ว่าจำนวนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติใน พ.ศ. ๒๕๖๕ จะต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรายปีในช่วง สองทศวรรษที่ผ่านมา แต่มีอัตราการเสียชีวิตสูงเกินกว่าทั้งค่าเฉลี่ย ๒๐ ปีและค่ามัธยฐาน (อ้างอิงจาก CRED, 2023) สำหรับประเทศไทยตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้รับความสูญเสียจากภัยพิบัติธรรมชาติ และมีความเสียหายทางเศรษฐกิจสูงถึง ๒.๒ ล้านล้านบาท

๑.๕ จากผลกระทบที่เกิดขึ้นเครือข่ายนักวิชาการด้านการจัดการภัยพิบัติ ศูนย์สื่อสาร วารสารสังคมและนโยบายสาธารณะ ไทยพีบีเอส (Thai PBS) สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ภาคประชาสังคม ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการและคณะทำงานสมัชชาสุขภาพพื้นที่ ได้จัด ประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ภัยพิบัติและทบทวนข้อเสนอนโยบายด้านการจัดการภัยพิบัติ ผ่าน แพลตฟอร์ม เดอะแอดทีฟ และ Policy Watch จำนวน ๘ ครั้ง ตั้งแต่เดือนกันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๗ และมีข้อเสนอเชิงนโยบายของประเทศไทยเพื่อรับมือกับภัยพิบัติในภาวะโลกเดือด

๑.๖ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ได้จัดประชุมแลกเปลี่ยน ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๔ มติ ๓ การจัดการภัยพิบัติ ธรรมชาติโดยชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง และรับฟังความคิดเห็นต่อข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อน นโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนและท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง จำนวน ๒ ครั้ง โดยมีนักวิชาการ

/หน่วยงาน ...

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาสังคม เข้าร่วมการประชุม โดยได้ให้ข้อเสนอแนะต่อข้อเสนอเชิงนโยบาย การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนและท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง และขอให้ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) เสนอต่อคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) เพื่อพิจารณา

๑.๗ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติ โดยชุมชนและท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งมอบหมายให้ สช. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเห็นชอบให้ข้อเสนอดังกล่าวเป็นวาระแห่งชาติและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการตามภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

จากสถานการณ์ภัยพิบัติและผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ประกอบกับมติที่ประชุมสหประชาชาติ ว่าด้วยการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ ครั้งที่ ๓ ณ เมืองเซนได ประเทศญี่ปุ่น และปฏิญญาเซนได (Sendai Declaration) ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกที่ร่วมสนับสนุนการดำเนินการตามกรอบแนวทางการจัดการภัยพิบัติระดับโลก Post-2015 Framework for Disaster Risk Reduction มีระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ รวมทั้งการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ(Sustainable Development Goals: SDGs) ข้อที่ ๑๓ ที่ ระบุเรื่องดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและเห็นชอบให้เรื่องนี้เป็นวาระแห่งชาติ

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน และท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นการกระจายอำนาจในการจัดการภัยพิบัติให้กับชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างหุ้นส่วนการพัฒนา และสร้างความเข้มแข็งในการจัดการภัยพิบัติของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ และภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดการตนเองเพื่อการจัดการภัยพิบัติ สนับสนุนให้เกิดกองทุนท้องถิ่นในการจัดการภัยพิบัติ มีการบูรณาการข้อมูล จัดทำและบูรณาการแผนการดำเนินงานที่ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่กิจกรรม ทั้งระยะการป้องกันเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ การเผชิญเหตุและตอบโต้ขณะเกิดภัย และการฟื้นฟูเพื่อลดความเสี่ยงและสร้างความปลอดภัยของชุมชนอย่างยั่งยืน มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๓.๑ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับคณะกรรมการ
กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทบพวนแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือให้มีกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกลไกและบทบาทในการ
เตรียมการ ป้องกัน และการจัดการสาธารณภัยของชุมชนและท้องถิ่น และเพิ่มประเด็นการกักเซาะชายฝั่งให้
เป็นภัยพิบัติ

/๓.๒ กรมป้องกัน ...

๓.๒ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่สนับสนุนให้เกิดแผนแม่บทการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนและท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งผลักดันให้เกิดกลไก แผนปฏิบัติการ และงบประมาณตามแผนแม่บทที่กำหนดขึ้น

๓.๓ แต่งตั้งคณะทำงานที่มีผู้แทนจากชุมชนและท้องถิ่น ให้มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนแผนแม่บท และบูรณาการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในระดับจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามคำสั่งแต่งตั้ง หรือระดับอำเภอให้นายอำเภอลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน

๓.๔ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนากองทุนการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนและท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง และจัดตั้งกลไกการประสาน เพื่อเตรียมความพร้อม ป้องกันและช่วยเหลือจัดการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และฟื้นฟูภายหลังประสบภัยพิบัติ โดยอาจจัดตั้งกองทุนขึ้นมาใหม่หรือเป็นส่วนหนึ่งของกองทุนที่มีอยู่แล้วในชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งจัดสรรงบประมาณสมทบกองทุนภัยพิบัติที่ชุมชนท้องถิ่นริเริ่มดำเนินการ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ (๑) การจัดตั้งกองทุนในระดับชาติ ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดตั้งกองทุนดังกล่าว (๒) การจัดตั้งกองทุนระดับพื้นที่ โดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเจ้าภาพหลัก และ (๓) เพิ่มบทบาทของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น (กองทุนตำบล) ที่มีความร่วมมือระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสนับสนุนการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อม ป้องกัน และช่วยเหลือขณะเกิดเหตุ

๓.๕ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ เครือข่ายนักวิชาการด้านการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง นำเครื่องมือการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพมาใช้ในการติดตาม ประเมินแผนการจัดการภัยพิบัติของชุมชนและท้องถิ่น โดยเน้นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนและท้องถิ่น

๓.๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ และเครือข่ายสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เป็นหน่วยงานสนับสนุนข้อมูลชุดความรู้ นวัตกรรมด้าน การจัดการภัยพิบัติ การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากร อาสาสมัคร ในการจัดการภัยพิบัติ ภาคพลเมืองที่หลากหลาย เพื่อรับมือภัยพิบัติในระดับชุมชนท้องถิ่นและระดับชาติ รวมทั้งการจัดการองค์ความรู้ ด้านภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ และมีการเผยแพร่องค์ความรู้ที่จำเป็นกับประชาชน

๓.๗ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) หรือหน่วยงานสนับสนุนการวิจัยอื่นในสังกัด สนับสนุนทุนวิจัย ด้านการจัดการภัยพิบัติ ระดับพื้นที่สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ การทำงานวิจัยในชุมชน และถ่ายทอดความรู้ของการจัดการทุนวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์และการพัฒนาพื้นที่

๓.๘ กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาชุดความรู้ หลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับการรับมือภัยพิบัติที่สอดคล้องกับ บริบทของพื้นที่ เช่น หลักสูตรการเตรียมความพร้อม การเผชิญภัย และการฟื้นฟูผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ การเปลี่ยนแปลงแนวโน้มโลกใหม่ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน สิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้บูรณาการเนื้อหาบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาตามอัธยาศัย

๓.๙ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นเจ้าภาพหลัก โดยร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบฐานข้อมูลและบูรณาการรวบรวมข้อมูลไว้เพียงหน่วยงานเดียว และให้เป็นข้อมูล แบบเปิด (Open Access) ที่ให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ และให้มีการ ตั้งสำนักข่าวแห่งชาติ เพื่อบริหารจัดการข้อมูลและการสื่อสารประชาสัมพันธ์

๓.๑๐ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดย คณะกรรมการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารแจ้งเตือนภัยพิบัติ ให้พร้อมใช้งานและแจ้งเตือนให้ประชาชนรับทราบทันเวลาและสถานการณ์

๓.๑๑ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหลัก ในการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องการฝึกซ้อมร่วมกับกลุ่มประเทศอาเซียน ความร่วมมือกับ องค์การระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการ ภัยพิบัติ

๓.๑๒ รัฐบาลมีการจัดตั้งกลไกการดำเนินงานระดับชาติ เพื่อประสานความร่วมมือ ทั้งระบบ เช่น ระบบฐานข้อมูล ระบบการสื่อสาร ระบบอาสาสมัคร

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐ เมื่อชุมชนสามารถจัดการภัยพิบัติได้ด้วยตนเอง รัฐบาล สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือลงได้ และการลงทุนในการสนับสนุนชุมชนให้มีความ เข้มแข็งในการจัดการภัยพิบัติเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าในระยะยาว

๔.๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการภัยพิบัติ โดยชุมชนมีความรู้และความเข้าใจในพื้นที่ ของตนเองเป็นอย่างดี ทำให้สามารถตอบสนองต่อภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทำให้รัฐบาล สามารถเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดการภัยพิบัติได้เพิ่มขึ้น

๔.๓ การลดความเสี่ยงและการสูญเสีย การที่ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจ ในพื้นที่ของตนเอง ทำให้สามารถวางแผนเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากขึ้น และช่วยลดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๕. ค่าใช้จ่าย ...

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้
(ไม่มี)

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน และท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง ได้ผ่านการรับฟังความเห็นจากหน่วยงาน องค์การภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และประชาสังคม จำนวน ๒๐ หน่วยงาน/คน ในการประชุมแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นต่อข้อเสนอเชิงนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติฯ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘ และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้เห็นชอบข้อเสนอเชิงนโยบายดังกล่าว และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนและท้องถิ่นร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

๗.๑.๑ มาตรา ๕ บุคคลมีสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ

๗.๑.๒ มาตรา ๑๐ เมื่อมีกรณีที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนเกิดขึ้น หน่วยงานของรัฐที่มีข้อมูลเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว ต้องเปิดเผยข้อมูลนั้นและวิธีป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพให้ประชาชนทราบและจัดหาข้อมูลให้โดยเร็ว การเปิดเผยข้อมูลต้องไม่มีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

๗.๑.๓ มาตรา ๒๕ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติมีหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพ และติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาดังกล่าว พร้อมทั้งเปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย

๗.๑.๔ มาตรา ๒๕ (๓) (๔) กำหนดให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ สมัชชาสุขภาพพื้นที่ หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น และจัดให้มีหรือส่งเสริมสนับสนุนให้มีกระบวนการในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพเพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

๗.๒ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

๗.๓ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

๗.๕ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

๗.๖ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ

/แผน ...

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายโอนภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะของรัฐ ให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการออกประกาศตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ และภารกิจถ่ายโอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อให้การจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นมีความสอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม

๗.๗ มติคณะรัฐมนตรี

๗.๗.๑ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๗ และอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณในการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน กรณีอุทกภัย จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๗

๗.๗.๒ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) เร่งรัดการดำเนินการเพื่อนำระบบแจ้งเตือนภัยผ่านเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cell Broadcast) มาใช้โดยเร็ว เพื่อให้การแจ้งเตือนสาธารณภัยต่าง ๆ แก่ประชาชนมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทันการณ์มากยิ่งขึ้นต่อไป

๗.๗.๓ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ มีมติรับทราบแผนที่พื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มของประเทศไทย และบัญชีแผนที่พื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มของประเทศไทย ๑,๘๘๔ ตำบล ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนที่พื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มของประเทศไทยไปใช้ประกอบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน เฝ้าระวัง และเตือนภัยในพื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเร็วต่อไป

๗.๗.๔ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ที่มีรองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ เร่งประสานการดำเนินงานต่อเนื่องจากการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม (ศปช.) และให้เร่งปฏิบัติหน้าที่โดยใช้กลไกตามกฎหมายในการบริหารจัดการและระดมความร่วมมือทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อเร่งแก้ไขสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นให้คลี่คลายลงโดยเร็ว

๗.๘ ความสอดคล้องกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ และแผนการปฏิรูปประเทศ

/๗.๘.๑ ธรรมนูญ ...

๗.๘.๑ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย (๑) ด้านกระบวนการนโยบายสาธารณะที่ดีและมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน มาตราการที่ ๑ สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านกระบวนการนโยบายสาธารณะจากชุมชน และนโยบายของรัฐในระดับต่าง ๆ ตามหลักการการพัฒนาทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ มาตราการที่ ๒ สร้างระบบสุขภาพที่เป็นธรรมผ่านการกำหนดมาตรการและนโยบายเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นธรรมที่ทำให้เกิดการจัดการเชิงโครงสร้าง กลไก และกระบวนการบริการจัดการการจัดหาและกระจายทรัพยากรที่เป็นธรรมกับทุกคนในสังคม และมาตราการที่ ๓ มุ่งส่งเสริมบทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดการสังคมและสุขภาพในประเทศและระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการออกแบบสังคมและระบบสุขภาพสู่ท้องถิ่นตนเองได้ (อยู่ในสาระหมวด ๑ การสร้างเสริมสุขภาพ) และ (๒) ด้านการจัดการระบบบริการสุขภาพ มาตราการที่ ๒๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการจัดการระบบข้อมูลที่บูรณาการทั้งระดับชาติและพื้นที่ และมาตราการที่ ๒๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการทำงานอาสาสมัคร/จิตอาสา เพื่อส่งเสริมระบบบริการสุขภาพ และเชื่อมโยงอาสาสมัคร/จิตอาสาจากทุกภาคส่วนในการช่วยเหลือกลุ่มคนและชุมชนที่อยู่ในสภาวะเปราะบางที่มีทุกขภาวะ (อยู่ในสาระหมวด ๒ การป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ) ซึ่งเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศ ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

๗.๙ แผนการปฏิรูปประเทศ

๗.๙.๑ แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง และแผ่นดินถล่ม อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อทั้งธรรมชาติ เศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน และทำให้เกิดภัยพิบัติต่าง ๆ มากขึ้น

๗.๙.๒ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน โดยจะดำเนินการ ข้อที่ ๑ เพิ่มสมรรถนะของหน่วยงานภาครัฐในการตอบสนองและให้ความช่วยเหลือประชาชน ที่เผชิญสถานการณ์หรือภาวะฉุกเฉิน

๗.๑๐ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๗.๑๐.๑ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒

๗.๑๐.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

๗.๑๑ แผนปฏิบัติระดับ ๓ แผนข้ามภาคส่วน (แผนเฉพาะประเด็น)

๗.๑๑.๑ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐

/๘. ข้อเสนอ ...

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติขอเสนอคณะรัฐมนตรีให้เห็นชอบข้อเสนอเชิงนโยบาย การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนและท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง เป็นวาระแห่งชาติ พร้อมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการตามภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ ชาร์มย์)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

ผู้ประสานงาน นางสาววันวิสา แสงทิม

โทร ๐๘ ๙๔๕๕ ๒๗๘๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๒ ๙๐๐๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wanvisa@nationalhealth.or.th